

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลกระทบของเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ทำให้สามารถจำแนกการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

2.1 ทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

แนวความคิดที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่ทำให้กิจการเลือกวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการนั้น มีสมมติฐานเบื้องต้นอันเป็นที่มาของแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังจะกล่าวต่อไปนี้

2.1.1 สมมติฐานเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ (The debt covenant hypothesis)

ผู้ถือหุ้นและผู้เป็นเจ้าหนี้รายอื่น ๆ ย่อมต้องการให้กิจการสร้างความเชื่อมั่นว่าจะสามารถจ่ายชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด ดังนั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการผิดนัดชำระหนี้ พวกเขาจึงต้องกำหนดกฎเกณฑ์บางอย่างไว้ในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้เพื่อใช้บังคับกิจการเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผล การซื้อหุ้นทุนกลับคืนมา การควบกิจการ การจำหน่ายทรัพย์สิน และการก่อหนี้ใหม่เป็นการเพิ่มเติม ข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านี้มักอยู่ในรูปของจำนวนเงินทางบัญชีและอัตราส่วนทางการเงิน นอกจากนี้เงื่อนไขของสัญญาเงินกู้โดยทั่วไปมักจะกำหนดให้กิจการจำเป็นต้องดำรงอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และตัวแปรอื่น ๆ ในระดับที่ผู้ให้กู้จะสามารถยอมรับได้ จากสมมติฐานเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้กล่าวว่าผู้บริหารมีแรงจูงใจที่รับแนวทางปฏิบัติทางบัญชีที่จะช่วยลดโอกาสที่กิจการจะฝ่าฝืนเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ของ Watts and Zimmerman (อ้างถึงในวรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2543) พบว่ากิจการที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงย่อมมีแนวโน้ม

ที่จะรับวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ช่วยเพิ่มกำไรและฐานะของสินทรัพย์ในงวดปัจจุบันมาใช้โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะมีต่อกำไรที่จะตามมาในอนาคต

ในภาพรวมของสมมติฐานนี้ การที่กิจการผู้กู้มีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ทำให้ผู้บริหารมีแรงจูงใจที่จะรับเอาแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่จะช่วยลดโอกาสที่กิจการจะฝ่าฝืนเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ และพบว่ากิจการที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูง ย่อมมีแนวโน้มที่จะรับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเพื่อเพิ่มกำไรและฐานะของสินทรัพย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กิจการที่มีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มกำไรจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.1.2 การบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ (Poor management)

Argenti(1976)เชื่อว่าเป็นผลมาจากการบริหารงานขององค์กรขาดประสิทธิภาพ การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะสะท้อนให้เห็นในแง่ของการที่หลายกิจการมักจะมองข้ามระบบสารสนเทศทางบัญชีไปและไม่สนใจที่จะตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้น การบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพมักตามมาด้วยการที่กิจการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งกลายเป็นวิกฤตการณ์ที่สร้างภัยอันตรายให้กับกิจการมาโดยตลอด ผลจากการนี้อาจทำให้อัตราส่วนอื่น ๆ ทางการเงินย่ำแย่ตามมา Argenti เชื่อว่า เมื่อกิจการประสบกับวิกฤตการณ์เช่นนี้ กิจการก็จะเริ่มหันมาให้ความสนใจกับการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี (Creative accounting) เพื่อลดความสามารถในการพยากรณ์ (Predictive nature) ของอัตราส่วนทางการเงินลง

เมื่อกิจการประสบกับภาวะวิกฤต กลไกในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชีที่กิจการสามารถนำมาใช้นั้นง่ายมาก นั่นคือกิจการไม่สามารถทำกำไรได้ในระดับที่น่าพอใจแล้ว ก็สามารถคาดคะเนได้เลยว่าผู้ให้กู้จะต้องดำเนินมาตรการเพื่อย่นระยะเวลาการให้สินเชื่อลง กิจการที่เป็นคู่ค้าก็อาจขอร้องให้กิจการจ่ายชำระค่าสินค้าเป็นเงินสดทันที ณ วันที่ส่งมอบสินค้าหรือก่อนวันส่งมอบสินค้า ในขณะที่เดียวกันลูกค้าที่กิจการเคยติดต่ออยู่เป็นประจำก็อาจมีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ ในสถานการณ์เช่นนี้ผู้บริหารจะต้องใช้ความพยายามในอันที่จะปิดเป้าความไม่ดีทั้งหลายให้หมดไป โดยการนำเสนองบการเงินด้วยรูปแบบที่จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของการมองโลกในแง่ดีไว้ก่อน การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีจึงเท่ากับเป็นการที่ผู้บริหารออกมาป้องกัน

ตัวเองไว้ก่อน (Take a defensive position) นอกจากนี้การที่ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความล้มเหลวใด ๆ ที่เกิดขึ้นก็อาจเป็นเพียงเครื่องมือในเชิงจิตวิทยาธรรมดา ๆ ที่นำมาใช้เพื่ออธิบายเหตุผลที่พวกเขาปฏิเสธที่จะยอมรับฟังคำแนะนำใด ๆ หรือเพื่ออธิบายความเชื่อของพวกเขาที่ว่าเมฆหมอกที่ปกคลุมกิจการอยู่ก็จะเลื่อนหายไปในที่สุด

ในภาพรวมของสมมติฐานนี้ เมื่อกิจการประสบกับสภาวะการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ สะท้อนออกมาให้เห็นถึงผลกำไรที่ไม่ได้อยู่ในระดับที่น่าพอใจแล้ว กิจการก็จะหันมาให้ความสนใจกับการทำให้กำไรหรือฐานะของกิจการดูดีขึ้น โดยการนำเสนองบการเงินที่อยู่บนพื้นฐานของการมองโลกในแง่ดีไว้ก่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กิจการที่มีผลการดำเนินงานที่ไม่ดีหรือมีผลขาดทุน มีแนวโน้มที่จะเพิ่มกำไรจากการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี เพื่อแสดงให้เห็นว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

2.1.3 ทฤษฎีความเป็นตัวแทน (Agency theory)

ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีแรงผลักดันในอันที่จะทำทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวทั้งสิ้น ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Alchian and Demsetz (1972) และในเวลาต่อมา ก็ได้มีการขยายขอบเขตของทฤษฎีออกไปโดย Jensen and Meckling (1976) ดังนั้นผู้บริหารจะพยายามหาหนทางสร้างมูลค่าสูงสุดให้กับกิจการก็ต่อเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าสิ่งนั้นเอื้ออำนวยผลประโยชน์ให้กับตนด้วยในเวลาเดียวกัน สมมติฐานที่อยู่เบื้องหลังทฤษฎีตัวแทนก็คือ ผู้เป็นเจ้าของกิจการ (ผู้ถือหุ้น) กับตัวผู้บริหารหรือผู้จัดการต่างฝ่ายต่างมีความขัดแย้งกันทางด้านผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยที่ผู้บริหารมีแนวโน้มที่จะทำการตัดสินใจใด ๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างอรรถประโยชน์สูงสุดให้กับตัวเอง โดยไม่คำนึงถึงว่าการตัดสินใจนั้นจะก่อให้เกิดอรรถประโยชน์หรือความมั่งคั่งสูงสุดแก่ตัวผู้เป็นเจ้าของกิจการหรือไม่ และได้ให้นิยามของคำว่า "ความเป็นตัวแทน (Agency)" ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากความยินยอมพร้อมใจระหว่างบุคคลสองฝ่าย โดยที่บุคคลหนึ่งคือ ตัวแทน (Agent) ตกลงที่จะทำการในฐานะที่เป็นตัวแทนให้กับอีกฝ่ายหนึ่งที่เรียกว่าตัวการ (Principal) ผลจากการนี้ย่อมหมายความว่า หากกิจการไม่มีเครื่องมือใด ๆ ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหาร (Monitoring device) และหากผู้บริหารตัดสินใจที่จะทำการใด ๆ เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับตัวเอง ไม่ว่าจะโดยการจัดสรรทรัพยากรไปสู่ตนเองนอกเหนือจากผลตอบแทนที่ได้มีการตกลงไว้ในสัญญา หรือมีพฤติกรรมที่

ข้อจลในหน้าที่ ผู้เป็นเจ้าของกิจการและผู้เป็นเจ้าของนี้ก็ยอมปฏิเสธที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กิจการต่อไป

ในทำนองเดียวกันหากกิจการไม่มีเครื่องมือใด ๆ ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ผู้บริหารก็อาจตัดสินใจทำธุรกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงกับกิจการตามมาหรือตัดสินใจทำธุรกรรมอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันที่จะส่งผลเสียต่อผู้เป็นเจ้าของนั้นบนความได้เปรียบของผู้ถือหุ้น การมีเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เกิดความแน่ใจว่า สัญญาที่สร้างขึ้นระหว่างผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้เป็นเจ้าของนี้ได้มีการยึดถือปฏิบัติตามนั้นจริง

ข้ออภิปรายข้างต้นได้นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่าอันที่จริงแล้วกิจการไม่ใช่หน่วยงานอิสระ หากแต่เป็นเครือข่ายของสัญญา (ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร) ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ หน่วยราชการ โดยที่แต่ละฝ่ายย่อมมีแรงจูงใจที่จะตัดสินใจที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัวด้วยกันทั้งสิ้น ความขัดแย้งกันในผลประโยชน์อาจเกิดขึ้นเมื่อแต่ละฝ่ายดำเนินการเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง กล่าวคือ ผู้ถือหุ้นเป็นผู้มอบหมายให้ผู้บริหารดำเนินการแทนตน การที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถล่วงรู้ข้อมูลการตัดสินใจของผู้บริหารย่อมก่อให้เกิดต้นทุนจากการมอบอำนาจดำเนินการขึ้น (Agency costs) ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและต้นทุนในการจูงใจให้ผู้บริหารตัดสินใจดำเนินการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้น ถ้าผู้บริหารตัดสินใจทำในสิ่งที่ทำให้มูลค่าของกิจการลดลง ผู้ถือหุ้นก็ย่อมได้รับผลกระทบตามมา เช่น ผลกระทบในแง่ของราคาหุ้นของกิจการที่มีการปรับตัวลดลง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อกิจการ และเป็นปัญหาต่อการเพิ่มทุนในเวลาต่อมา

แม้ว่าการรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่นำเสนอต่อผู้ถือหุ้นจะเป็นแนว ทางในการประกันความเชื่อมั่นและให้ข้อมูลแก่ผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชีที่นำมาใช้ในการวัดผลการดำเนินงานมักจะอยู่ภายใต้อำนาจการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งตามแนวคิดของทฤษฎีตัวแทน ผู้บริหารย่อมมีแนวโน้มที่จะเลือกนโยบายการบัญชีที่จะส่งผลดีต่อผู้บริหารในแง่ของความสามารถและความมีชื่อเสียงของผู้บริหารและเพิ่มผลตอบแทนแก่ผู้บริหารในที่สุด เช่น การเลือกนโยบายบัญชีที่นำไปสู่การเพิ่มกำไรของกิจการ เป็นต้น เนื่องจากกำไรจะเป็นตัวสะท้อนถึงความสามารถในการดำเนินงานของผู้บริหาร อีกทั้งกำไรจะมีผลกระทบของผลตอบแทนในแง่ของการขึ้นเงินเดือนหรือการจัดสรรเงินโบนัสของพนักงาน ด้วยเหตุนี้บทบาทของการบัญชีก็คือ

การทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่จะช่วยให้กระบวนการสัญญาที่ทำได้ต่อกัน (Contracting process) บรรลุผล

ทฤษฎีตัวแทนจึงมองงบการเงินว่าเป็นสื่อกลางที่บุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เข้ามารวมทำสัญญากันนำมาใช้

1. ในการประเมินว่าวัตถุประสงค์ที่ได้รับระบุไว้ในสัญญาต่าง ๆ บรรลุผลเพียงใด
2. ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ทำได้ต่อกันหรือไม่ และ
3. ในการสานวัตถุประสงค์ของสัญญาต่าง ๆ ที่ได้ทำได้ต่อกันให้เป็นจริง

ภายใต้แนวคิดนี้หมายความว่า การที่ผู้บริหารของกิจการจะเลือกเอานโยบายการบัญชีมาใช้นั้นก็ไม่จำเป็นว่านโยบายบัญชีนั้นจะส่งผลร้ายต่อกิจการ (Sinister implications) เสมอไป

ในภาพรวมของสมมติฐานนี้ กิจการที่บริหารงานโดยผู้บริหารหรือผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ แทนผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการ ผู้บริหารย่อมมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจใด ๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตัวเอง โดยไม่คำนึงถึงผู้เป็นเจ้าของกิจการ หรือผู้บริหารย่อมมีแนวโน้มที่จะเลือกนโยบายการบัญชีที่จะส่งผลดีต่อผู้บริหารในแง่ของความสามารถและความมีชื่อเสียงของผู้บริหาร และเพื่อเพิ่มผลตอบแทนแก่ผู้บริหารในที่สุด เช่น การเลือกนโยบายการบัญชีที่นำไปสู่การเพิ่มกำไรของกิจการ เพื่อสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารงาน มักจะใช้นโยบายการบัญชีที่ทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถของตนเอง

กล่าวโดยสรุป ภายใต้ทฤษฎีสาคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จากการที่กิจการมีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ มีปัจจัยเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ ปัจจัยการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพ และปัจจัยการใช้ตัวแทนในการบริหารงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีของกิจการ และส่วนมากจะเป็นการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่ทำให้กำไรเพิ่มขึ้น(มากกว่ากำไรลดลง)จากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องข้างต้น คณะผู้วิจัยในอดีตได้นำมาประยุกต์และพัฒนา งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีและเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ ในส่วนของ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องผลกระทบของเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อ กำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะแบ่งการทบทวนวรรณกรรมออกเป็น 2 ประเด็นหลักได้แก่

2.2.1 การวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.2.2 การวิจัยในอดีตเงื่อนไขที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.2.3 การวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับผลขาดทุนของกิจการในปีก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีและขนาดของกิจการที่มีผลต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.2.1 การวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

เนื่องจากผู้ให้กู้กำหนดเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ในระดับที่ยอมรับกันได้ ณ วันที่ตกลงทำสัญญาเงินกู้ ผู้กู้จึงต้องรักษาเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินเพื่อรักษาสภาพคล่องของธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผล อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน (สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน) อัตราความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยจ่าย (กำไรสุทธิก่อนภาษี + ดอกเบี้ยจ่าย / ดอกเบี้ยจ่าย) อัตราส่วนหนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม หรือ อัตราส่วนหนี้สินรวม / สินทรัพย์สุทธิที่มีตัวตน อัตราส่วนหนี้สินรวม / ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม เงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้จึงอาจมีความสัมพันธ์กับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของกิจการ เพราะว่าหากใช้การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีแล้วจะทำให้อัตราส่วนที่กำหนดไว้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี หรือทำให้อัตราส่วนเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ได้ แต่การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีที่มีสาระสำคัญจะมีผลกระทบต่อกำไรของกิจการในปีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งอาจจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ดังนั้นเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้จึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัย ต้องการจะทดสอบว่ามีความสัมพันธ์กับ

กำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีหรือไม่ ซึ่งจากผลการวิจัยในอดีตเกี่ยวกับเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ ของแต่ละท่านได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

Beatty and Weber (2003 : 119-142) ได้ศึกษาถึงข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้ของธนาคารที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นกิจการที่มีเงินกู้ยืมจากธนาคาร และทำการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 125 กิจการ ไม่นับรวมบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธนาคาร (Banking) กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ (Finance and Securities) และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต (Insurance) ศึกษาในช่วงระยะเวลา 1995-2000 ศึกษาความเป็นไปได้ว่า การที่กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้หรือไม่ 1) เงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ 2) จำนวนต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ 3) เงื่อนไขเกี่ยวกับการรักษาผลการดำเนินงานในสัญญาเงินกู้ 4) เงื่อนไขเกี่ยวกับข้อจำกัดในการจ่ายเงินปันผลในสัญญาเงินกู้ เมื่อควบคุมปัจจัยอื่น ๆ แล้วเช่น ผลขาดทุนของกิจการในงวดก่อน เนื่องจากกิจการต้องการหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุนในงวดปัจจุบัน การทำ big bath ของผู้บริหารคนใหม่ หรือ ของผู้บริหารคนเดิมในงวดก่อน ขนาดของกิจการซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจจะมีผลต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้กู้ที่มีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ มีแนวโน้มสูงที่จะทำกำไรของกิจการเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และการที่กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชียิ่งขึ้นขึ้นอยู่กับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ของผู้กู้ คือต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้มีจำนวนน้อย กิจการมักจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีลดลง และถ้าในสัญญาเงินกู้มีเงื่อนไขเกี่ยวกับข้อกำหนดในการรักษาผลการดำเนินงานและเงื่อนไขเกี่ยวกับข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลด้วยแล้ว กิจการย่อมมีแนวโน้มสูงที่จะทำกำไรของกิจการเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ในการกำหนดเกี่ยวกับการรักษาผลการดำเนินงานไว้ในสัญญาเงินกู้นั้นมีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยของผู้กู้ ถ้าผู้กู้รักษาผลการดำเนินงานได้ดีกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ ผู้ให้กู้จะลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลง สะท้อนให้เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานด้วย ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของผู้กู้ตามไปด้วย และ

ผลการทดสอบพบว่าผลขาดทุนของกิจการในงวดก่อนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

ในภาพรวมของการวิจัย สรุปได้ว่า กิจการที่มีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ไม่ว่าจะเป็นข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลและอัตราส่วนการรักษาผลการดำเนินงาน กิจการเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจการมักจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีเพื่อรักษาเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ และการที่กิจการรักษาผลการดำเนินงานได้ดีกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ ยังทำให้ผู้ให้กู้ลดอัตราดอกเบี้ยลงอีกด้วย สำหรับผลการทดสอบตัวแปรควบคุมพบว่าผลขาดทุนของกิจการในงวดก่อนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี แสดงให้เห็นว่ากิจการที่มีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนในงวดก่อนมีแนวโน้มสูงที่จะทำให้กำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการนำเสนอผลการดำเนินงานที่ไม่ดีของกิจการ และตัวแปรควบคุมขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการก่อหนี้ของกิจการ

Dichev and Skinner (2002 : 1091-1123) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้กับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการ กลุ่มตัวอย่างและข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือสัญญาเงินกู้ที่มีเงื่อนไขเฉพาะ ซึ่งเงื่อนไขเฉพาะในสัญญาเงินกู้นี้ มีลักษณะที่มีผลกระทบต่อรายงานทางการเงินของกิจการผู้กู้มากแต่ผู้ให้กู้จะไม่ค่อยให้ความสนใจข้อตกลงเหล่านี้ การทดสอบในครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้กับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการ 2) ศึกษาลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้และหลังจากที่ทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ไปแล้ว

จากผลการวิจัยอธิบายลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างได้ว่ากิจการมีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่แตกต่างกันไม่ได้ขึ้นอยู่กับวงเงินกู้ และพบว่าผู้จัดการมักจะหลีกเลี่ยงการกำหนดข้อตกลงทางการบัญชีไว้ในสัญญาเงินกู้ ทั้งการกู้ยืมที่มีวงเงินกุน้อยและวงเงินกู้สูง ซึ่งลักษณะข้อมูลเบื้องต้นเหล่านี้ได้มาก่อนที่กิจการจะละเมิดสัญญาเงินกู้ และหลังจากที่กิจการทำการละเมิดสัญญาเงินกู้แล้ว พบว่าการละเมิดสัญญาเงินกู้ทำให้

เกิดค่าใช้จ่ายสูงมาก และยังพบว่าเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น นั่นคือ กิจการที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงมีแนวโน้มที่กิจการจะทำการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ นั่นสะท้อนให้เห็นว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงอย่างต่อเนื่องอาจจะเป็นสัญญาณที่บ่งบอกว่ากิจการจะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ได้

ในภาพรวมของการวิจัย สรุปได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ อธิบายได้ว่ากิจการที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงย่อมมีแนวโน้มสูงที่จะทำการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้

Begled and Feltham (1999 : 229-259) ได้ศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ของความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาเงินกู้กับผลตอบแทนของผู้จัดการ โดยการศึกษาจากกิจการที่มีข้อกำหนดการจ่ายเงินปันผลและข้อกำหนดในการกู้ยืมเงินเพิ่มเติมในสัญญาเงินกู้ ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นข้อกำหนดสำคัญที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ ข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลและข้อกำหนดในการก่อหนี้สินเพิ่มเติม พิจารณาขึ้นโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและเจ้าหน้าที่จากการกู้ยืม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นสัญญาเงินกู้จำนวน 91 ฉบับ ยกเว้นสัญญาเงินกู้ที่เป็นหุ้นกู้ ศึกษาในช่วงระยะเวลา 1 ม.ค. 1975 - 31 ธ.ค. 1979 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งในการทดสอบความสัมพันธ์ผู้วิจัยทดสอบทั้งแบบด้านเดียวและแบบสองด้าน การศึกษานี้มุ่งความสนใจไปที่การทำกำไรของกิจการสำหรับการจ่ายเงินปันผล และการกู้ยืมเงินเพิ่มเติม การที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในเรื่องดังกล่าวเพราะว่าสัญญาเงินกู้มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลกำไรสุทธิของกิจการและระดับหนี้สินของกิจการ โดยพิจารณาจากส่วนทุนที่ถือโดยผู้บริหารซึ่งถือเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นและผู้บริหารก็มีหน้าที่ในการจัดสรรเงินทุนเพื่อจ่ายชำระคืนให้แก่ผู้ให้กู้และจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงทดสอบผ่านทางสัญญาเงินกู้ โดยดูจากข้อกำหนดการจ่ายเงินปันผลกับข้อตกลงในการกู้ยืม

จากผลของการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า การใช้ข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลและข้อตกลงในการก่อหนี้สินเพิ่มเติม นั้นมีนัยสำคัญและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนทุนของผู้จัดการต่อรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าผู้บริหารที่เป็นผู้ถือหุ้นจะตัดสินใจเพิ่มการกู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ โดยการพิจารณาถึงผลประโยชน์ของตัวเองด้วย นั่นคือผู้จัดการที่เป็นผู้ถือหุ้นมีแนวโน้มที่จะกำหนดเงื่อนไขในการจ่ายเงินปันผลและข้อกำหนดในการก่อหนี้เพิ่มเติมไว้ในสัญญาเงินกู้ด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้จัดการที่เป็นผู้ถือหุ้นคำนึงถึง

ผลประโยชน์ของตัวเอง โดยพิจารณาจากข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลในสัญญาเงินกู้และ
 คำนี้ถึงผลประโยชน์ของเจ้าหนี้โดยพิจารณาจากข้อกำหนดในการก่อหนี้เพิ่มเติมในสัญญาเงินกู้

ในภาพรวมของการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อกำหนดการจ่ายเงินปันผลและข้อกำหนด
 ในการก่อหนี้เพิ่มเติมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนทุนของผู้จัดการหารด้วย
 รายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลและข้อกำหนดในการ
 ก่อหนี้เพิ่มเติมมีผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการ เพราะว่ากิจการต้องจัดสรรเงินจากผลการ
 ดำเนินงานให้กับผู้ถือหุ้นและผู้ให้กู้

Core and Schrand (1999 : 1-34)ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของ
 ข้อกำหนดทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ต่อมูลค่าผู้ถือหุ้น กิจการที่มีการละเมิดเงื่อนไขทางการ
 บัญชีในสัญญาเงินกู้ก่อนที่เงินกู้จะครบกำหนดชำระ กิจการเหล่านี้ส่วนมากจะมีต้นทุนที่เกิดจาก
 การละเมิดสัญญาเงินกู้สูง จึงทำให้ข้อมูลจากการละเมิดเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้
 กระทบต่อมูลค่าผู้ถือหุ้น โดยศึกษาจากราคาหุ้นของ 227 กิจการ และสัญญาเงินกู้ระหว่าง
 ระยะเวลา 1984 – 1989 ในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และมีลักษณะเหมือนกัน กลุ่มตัวอย่าง
 เหล่านี้มีเงื่อนไขทางการบัญชีที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ ซึ่งกำหนดโดยผู้ให้กู้และการศึกษาครั้ง
 นี้มุ่งไปที่การตอบสนองของตลาดต่อกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งในเงื่อนไขของสัญญามีเรื่องของกำไร
 เข้ามาเกี่ยวข้อง กำไรสุทธิเป็นตัวที่นำมาใช้ในการหากระแสเงินสดและการละเมิดเงื่อนไขใน
 สัญญาเงินกู้ เงื่อนไขในสัญญาเงินกู้มีความสำคัญมากต่อกิจการที่ใกล้จะไม่สามารถรักษา
 เงื่อนไขได้ และผู้วิจัยมุ่งความสนใจไปที่กำไรและอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพราะว่ามี
 ความเกี่ยวข้องกับกระแสเงินสด และทำให้กิจการมีโอกาสเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้
 ใหม่หลังจากที่ผู้ให้กู้พบว่าการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่กิจการมีการพยากรณ์กระแสเงินสดใน
 อนาคตนั้น อาจจะพิจารณาจากเงินทุนหมุนเวียนที่มีการเปลี่ยนแปลงมาก ๆ ซึ่งการ
 เปลี่ยนแปลงเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในการคาดการณ์เกี่ยวกับโอกาสที่กิจการจะละเมิดเงื่อนไข
 ในสัญญาเงินกู้ได้

จากการศึกษาผลการตอบสนองของหุ้น โดยคำนึงถึงผลกำไรสุทธินั้น มี
 ความสำคัญมาก สำหรับนักลงทุนที่คาดเดากิจการมีโอกาสที่จะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้
 หรือไม่ และจากการศึกษาพบว่าเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ที่มีอยู่ส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิ โดย
 ทดสอบจากการตอบสนองของราคาหุ้น และพบว่าผลขาดทุนของกิจการจะส่งผลกระทบต่อ

มากต่อโอกาสที่กิจการจะละเมิดสัญญาเงินกู้ นั่นคือ ถ้าไรสุทธิเป็นสิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่า กิจการอาจจะทำการละเมิดข้อตกลงทางบัญชีในสัญญาเงินกู้

ในภาพรวมของการวิจัยสรุปได้ว่า เงื่อนไขของสัญญาเงินกู้มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิของกิจการ เพราะว่าเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับผลกำไรของกิจการด้วย เมื่อกิจการใกล้ที่จะไม่สามารถรักษาเงื่อนไขได้ ส่วนของเงินทุนหมุนเวียนจะมีการเปลี่ยนแปลงมากซึ่งจะมีผลต่อกำไรสุทธินั่นเอง

Mohrman (1996 : 78-91) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ข้อกำหนดตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (GAAP) ในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ โดยทั่วไปแล้วผู้ให้กู้มักจะกำหนดเงื่อนไขทางการบัญชีไว้ในสัญญาเงินกู้ แต่เมื่อกิจการผู้กู้มีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดหรือโดยสมัครใจ จะทำให้อัตราส่วนทางการเงินของกิจการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งก็ส่งผลกระทบต่อเงื่อนไขทางการบัญชีที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ และยังกระทบไปถึงราคาหุ้นของกิจการด้วย สมมติฐานของสัญญาเงินกู้กล่าวไว้ว่า กิจการผู้กู้ที่ทำการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา (FASB) กำหนดไว้ นั้น จะส่งผลกระทบต่อเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ แต่มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา (FASB) ได้เสนอให้ลดผลกระทบดังกล่าว โดยก่อนที่จะตกลงทำสัญญาเงินกู้ระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ ต้องคำนึงถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี อาจจะกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีโดยสมัครใจ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อกำหนดที่ถือปฏิบัติของมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในสัญญาเงินกู้กับราคาหุ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นกิจการที่มีสัญญาเงินกู้ กลุ่มตัวอย่างรวม 228 ฉบับมี 90 ฉบับที่มีข้อกำหนดที่ถือปฏิบัติของมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (GAAP) ไว้ในสัญญาเงินกู้ และจากการทดสอบพบว่าสัญญาเงินกู้ที่มีข้อกำหนดที่ถือปฏิบัติของมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปไว้ในสัญญาเงินกู้ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับราคาหุ้นเพราะข้อกำหนดให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (GAAP) ในสัญญาเงินกู้ ซึ่งไม่เป็นสาเหตุให้กิจการผู้กู้ลดโอกาสในการละเมิดสัญญาเงินกู้จากการใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งผู้กู้ไม่มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลง

ทางการบัญชี สรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีที่เกิดจากข้อกำหนดให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (GAAP) ไม่ส่งผลกระทบต่อเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้

ในภาพรวมของการวิจัยสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีโดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับราคาหุ้น จึงสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีที่ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้ เพราะว่าการกิจการมีการเปลี่ยนแปลงตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ไม่ได้มีแรงจูงใจมาจากปัจจัยอย่างอื่น

Cotter and Zimmer (1995 : 136-151) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนวิธีการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์และการเพิ่มประสิทธิภาพในการกู้ยืมเงิน โดยศึกษาจาก Australian firm ในระหว่างปี1980-1984 ซึ่งมีการศึกษาถึงลักษณะของกิจการที่มีการเลือกใช้วิธีการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าการใช้วิธีการบัญชีใหม่มีความสัมพันธ์กับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ โดยจะเห็นได้จากกิจการที่ประสบกับการลดลงของ ΔCFO (คือ อัตราส่วนของ $CFO_t - CFO_{t-1}$ หารด้วยสินทรัพย์รวม) มีความเป็นไปได้มากที่จะมีการเปลี่ยนมาใช้วิธีการบัญชีใหม่มากกว่ากิจการที่ประสบกับการเพิ่มขึ้นของ ΔCFO และกิจการที่มี Leverage (อัตราส่วนหนี้สินรวมหารด้วยสินทรัพย์ที่มีตัวตนรวม) สูงมีความเป็นไปได้มากที่จะมีการเปลี่ยนมาใช้วิธีการบัญชีใหม่มากกว่ากิจการที่มี Leverage ต่ำ จากการศึกษาสรุปได้ว่า การเลือกใช้วิธีการบัญชีใหม่ เป็นการส่งสัญญาณในการเพิ่มประสิทธิภาพการกู้ยืมเงินของกิจการ

ในภาพรวมของการวิจัยสรุปได้ว่า การที่กิจการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูง มีความเป็นไปได้มากที่จะเลือกใช้นโยบายใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มกำไรและสินทรัพย์ของกิจการ และการที่กิจการมีเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้มีแนวโน้มที่กิจการจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่เพื่อเพิ่มกำไรและสินทรัพย์ให้แก่กิจการเช่นเดียวกัน

Defond and Jiambalvo (1994 : 145-176) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้ที่มีต่อการบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการทดสอบมีจำนวน 94 กิจการในช่วงระยะเวลา 1985 -1988 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกิจการที่ละเมิดสัญญาเงินกู้โดย

พิจารณาจากรายงานประจำปี เพราะกิจการจะต้องรายงานการละเมิดสัญญาเงินกู้ในรายงานประจำปี เหตุผลที่เลือกกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นเนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าในปีที่กิจการทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ ผลการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและรายงานผู้สอบบัญชีที่เป็นแบบแสดงความไม่แน่นอนในอนาคตหรือไม่ โดยพิจารณาจากเงินทุนหมุนเวียนตามเกณฑ์คงค้างซึ่งทำการทดสอบทั้งอนุกรมเวลาและภาคตัดขวาง

ผลการทดสอบพบว่าในปีก่อนที่กิจการจะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ เงินทุนหมุนเวียนตามเกณฑ์คงค้างและไม่คงค้าง มีนัยสำคัญทางสถิติเชิงบวกกับข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้ ผลการทดสอบนี้สนับสนุนสมมติฐานของสัญญาเงินกู้ที่กล่าวว่าข้อตกลงของสัญญาเงินกู้เป็นแรงจูงใจให้ผู้บริหารจัดการเรื่องผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพในปีก่อนที่กิจการจะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในปีที่กิจการทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ กิจการมีแนวโน้มต่ำที่จะนำเสนอบทการเงินตามเกณฑ์คงค้าง เพราะว่ากิจการไม่มีแรงจูงใจที่จะต้องแสดงผลการดำเนินงานให้ดูดีขึ้น สำหรับผลการวิเคราะห์ของกิจการที่มีการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและกิจการที่มีรายงานผู้สอบบัญชีที่เป็นแบบแสดงความไม่แน่นอนในอนาคต พบว่ารายการตามเกณฑ์คงค้างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าในปีก่อนที่กิจการจะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ กิจการมักจะแสดงผลการดำเนินงานให้อยู่ในเชิงบวกมากกว่าปีที่ทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ อันเนื่องมาจากข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้

ในภาพรวมของงานวิจัย สรุปได้ว่าในปีก่อนที่กิจการจะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ ผู้บริหารมักมีแรงจูงใจในการแสดงผลการดำเนินงานในเชิงบวก แต่หลังจากนั้นแล้ว ผู้บริหารไม่มีแรงจูงใจในการแสดงผลการดำเนินงานในเชิงบวก เพราะกิจการได้ทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ไปแล้ว

Sweeney (1994 : 117-161) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การละเมิดข้อตกลงในสัญญาเงินกู้และการตอบสนองทางการบัญชีของผู้จัดการ ข้อกำหนดทางการบัญชีของสัญญาเงินกู้ เป็นสมมติฐานที่มีความสำคัญกับการใช้นโยบายการบัญชีของผู้จัดการ จากงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่ศึกษาข้อมูลภาคตัดขวางทางบัญชีโดยทั่ว ๆ ไป สนับสนุนสมมติฐานของเงินกู้ที่กล่าวว่ากิจการที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูง มีแนวโน้มที่กิจการจะทำการเพิ่มกำไรจากกระบวนการทางการบัญชี โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อกำไรในอนาคต การศึกษาในครั้งนี้เป็น

การศึกษาอนุกรมเวลาทางบัญชีเกี่ยวกับการบัญชีของผู้จัดการเมื่อกิจการใกล้ที่จะละเมิดข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ เพื่อศึกษาว่า การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีส่งผลกระทบต่อสัญญาเงินกู้หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือกิจการที่ทำการละเมิดข้อตกลงของสัญญาเงินกู้ โดยได้ทำการศึกษาในช่วงเวลาปีก่อนที่กิจการจะทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ ไม่ได้ศึกษาในช่วงเวลาหลังจากที่กิจการทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ไปแล้ว เพราะกิจการไม่มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

ข้อสรุปจากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าว พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของผู้จัดการมีความสัมพันธ์กับข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ ผลจากการวิเคราะห์อนุกรมเวลาพบว่าในช่วงระยะเวลาก่อนที่กิจการจะละเมิดข้อตกลงทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้นั้นมีแนวโน้มที่กิจการจะเพิ่มกำไรจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และกิจการมักจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่ทำให้กิจการมีกำไรเร็วขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับกลุ่มอุตสาหกรรม ขนาดของกิจการ และระยะเวลา นั่นก็คือผู้จัดการที่ทำการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีได้รับผลกระทบมาจากข้อตกลงทางการบัญชีที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ อันเนื่องมาจากกิจการไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ ส่วนมากมักจะใช้นโยบายทางการบัญชีในการตกแต่งงบการเงินของกิจการ การศึกษาคั้งนี้ สนับสนุนสมมติฐานสัญญาเงินกู้ที่กล่าวว่า กิจการที่ใกล้จะละเมิดสัญญาเงินกู้ จะตอบสนองโดยการเพิ่มกำไรจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

ในภาพรวมของการวิจัยสรุปได้ว่า กิจการที่มีข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้นั้นมีแนวโน้มที่กิจการจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่ทำให้กิจการมีกำไรเร็วขึ้น ขึ้นอยู่กับกลุ่ม อุตสาหกรรม ขนาดของกิจการ ซึ่งการที่กิจการมีแนวโน้มที่จะทำกำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีก็เพื่อให้สามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ได้

Brow, Lzan และ Loh (1992) ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่อง การประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่และแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่ ศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศออสเตรเลีย กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นสองช่วงเวลาคือ ช่วงปี 1971-1977 มีจำนวน 204 กิจการ และช่วงปี 1984-1986 มีจำนวน 206 กิจการ โดยศึกษาว่าตัวแปรใดบ้างที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่มีความสัมพันธ์กับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ และอาจช่วยแก้ปัญหาความไม่สมส่วนของข้อมูลได้ ซึ่งจะเห็นได้จากกิจการที่มีอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม) สูงมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่มากกว่ากิจการที่มีอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สินต่ำ กิจการขนาดใหญ่ (ขนาดของกิจการวัดจาก ค่าลอการิทึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม) ใหญ่มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่มากกว่ากิจการที่มีขนาดเล็ก และกิจการที่มีอัตราส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ (มูลค่าที่ดินและอาคาร/สินทรัพย์รวม) สูงมีแนวโน้มที่กิจการจะเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่มากกว่ากิจการที่มีอัตราส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ต่ำ

ในภาพรวมของการวิจัย สรุปได้ว่า เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่ และกิจการขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่มากกว่ากิจการที่มีขนาดเล็ก อันเนื่องมาจากกิจการขนาดใหญ่มีการกู้ยืมเงินในจำนวนมากจึงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขบางประการที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ และขนาดของกิจการมีผลกระทบต่อทางเลือกใช้นโยบายการบัญชีใหม่ในการประเมินราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่ของกิจการ เพื่อแสดงให้เห็นความสามารถในการก่อหนี้ของกิจการ โดยเน้นไปที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ต้องอยู่ในสัดส่วนที่ไม่สูงมากนักหรือสัดส่วนที่สามารถยอมรับกันได้ระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ หรืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้

Duke and Hunt (1990 : 45-63) ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้และตัวแทนของข้อมูลทางการบัญชี งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาเรื่องเงื่อนไขในสัญญา โดยการศึกษาเชิงประจักษ์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้กับตัวแทนของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาคือ กิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในปี 1985 เพราะว่าสามารถเก็บข้อมูลมาทดสอบความสัมพันธ์ได้ เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และรายงานของกิจการเหล่านี้เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้รวมทั้งหมด 232 กิจการ ยกเว้นกลุ่มกิจการธนาคาร สถาบันการเงินและประกันภัย และกิจการขนส่ง จากการเก็บข้อมูลทั้งเงื่อนไขโดยทั่ว ๆ ไปและเงื่อนไขเฉพาะของสัญญาเงินกู้ พบว่าสัญญาเงินกู้จะอธิบายหรือให้

ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขโดยทั่ว ๆ ไปมากกว่าเงื่อนไขเฉพาะ จากการวิจัยครั้งนี้มุ่งความสนใจไปที่เงื่อนไขโดยทั่ว ๆ ไปในสัญญาเงินกู้ และผลของการวิจัยอาจจะใช้อ้างอิงกับเงื่อนไขเฉพาะในสัญญาเงินกู้ไม่ได้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย งบการเงินของกิจการ และอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่กิจการต้องปฏิบัติตาม

จากผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสรุปได้ดังนี้สัญญาเงินกู้ที่ไม่มีเงื่อนไขใด ๆ มีจำนวน 22 กิจการ จำนวนกิจการที่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจมีจำนวน 23 กิจการ จำนวนกิจการที่มีข้อกำหนดในการรักษาผลการดำเนินงานมีจำนวน 52 กิจการ สำหรับ 135 กิจการมีเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้อย่างน้อยหนึ่งข้อ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้ กิจการที่มีเงื่อนไขในการรักษาผลการดำเนินงาน(RE)มีจำนวน 103 กิจการ กิจการที่มีเงื่อนไขในการดำรงอัตราส่วนเงินทุนมีจำนวน 65 กิจการ กิจการที่มีเงื่อนไขในการซื้อสินทรัพย์สุทธิมีจำนวน 34 กิจการ และกิจการที่มีเงื่อนไขของอัตราส่วนหนี้สิน/ ส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวน 25 กิจการ และจากผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนของอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้และเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ ซึ่งตัวแทนของอัตราส่วนหนี้สินที่นำมาใช้ในการทดสอบมี 7 อัตราส่วนคือ 1) หนี้สินระยะยาว/ส่วนของผู้ถือหุ้น 2) หนี้สินทั้งหมด/ส่วนของผู้ถือหุ้น 3) หนี้สินที่ยังไม่กำหนดชำระ/ส่วนของผู้ถือหุ้น 4) หนี้สินระยะยาว/สินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ 5) หนี้สินทั้งหมด/สินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ 6) หนี้สินที่ยังไม่กำหนดชำระ/สินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ 7) หนี้สินทั้งหมด/สินทรัพย์ทั้งหมด ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ตัวแทนของอัตราส่วนหนี้สินทั้ง 7 อัตราส่วนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเงื่อนไขในการรักษาผลการดำเนินงาน จากอัตราส่วนหนี้สินทั้ง 7 อัตราส่วนมีความสัมพันธ์กันกับเงื่อนไขข้อกำหนดในการซื้อสินทรัพย์สุทธิและข้อกำหนดในการดำรงอัตราส่วนสินทรัพย์ในการดำเนินงาน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะเป็นตัวแทนที่ใช้เป็นข้อกำหนดในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้

ในภาพรวมของงานวิจัยสรุปได้ว่าอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้ทั้ง 7 อัตราส่วน คือ 1) หนี้สินระยะยาว/ส่วนของผู้ถือหุ้น 2) หนี้สินทั้งหมด/ส่วนของผู้ถือหุ้น 3) หนี้สินที่ยังไม่กำหนดชำระ/ส่วนของผู้ถือหุ้น 4) หนี้สินระยะยาว/สินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ 5) หนี้สินทั้งหมด/สินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ 6) หนี้สินที่ยังไม่กำหนดชำระ/สินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ 7) หนี้สินทั้งหมด/สินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเงื่อนไขในการรักษาผลการดำเนินงานในสัญญาเงินกู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อกำหนดในการรักษาผลการดำเนินงานในสัญญาเงินกู้มีผลกระทบต่ออัตราส่วนแสดงสภาพหนี้ในงบการเงินของกิจการ นั่นก็หมายความว่า กิจการมักจะทำให้อัตราส่วนในงบ

การเงินของกิจการเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ให้แก่ผู้ให้กู้

Press and Weintrop (1990 : 65-95) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อกำหนดทางการบัญชี ที่เป็นข้อกำหนดทั่ว ๆ ไป และที่เป็นข้อกำหนดเฉพาะในสัญญาเงินกู้ : ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ข้อคือ 1) ศึกษาการใช้ข้อกำหนดโดยทั่ว ๆ ไปและข้อกำหนดเฉพาะในสัญญาเงินกู้ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งสัญญาเงินกู้โดยส่วนมากจะเป็นข้อกำหนดโดยทั่ว ๆ ไปโดยศึกษารายละเอียดของสัญญาเงินกู้เปรียบเทียบกับระหว่างข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และรายงานประจำปีของผู้ถือหุ้น 2) ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและงบการเงิน 3) การประเมินความเหมาะสมของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ในการศึกษา ซึ่งข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้วิจัยนำมาใช้ทดสอบในการวิจัยครั้งนี้ คืออัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาคือ สัญญาเงินกู้รวม 83 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่าง 2 ปี 1985-1986

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ระหว่างข้อมูลของกลุ่มอุตสาหกรรมและรายงานประจำปีของผู้ถือหุ้น พบว่าข้อมูลของกลุ่มอุตสาหกรรมจะมีความสมบูรณ์พร้อมมากกว่าข้อมูลของรายงานประจำปีของผู้ถือหุ้น เพราะข้อมูลกลุ่มอุตสาหกรรมมีลักษณะเป็นข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเปิดเผยได้ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลภาคตัดขวางของข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้ และการใช้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นตัวแทนทางการบัญชี ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับสินทรัพย์สุทธิและสินทรัพย์ดำเนินงาน และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับเงินปันผล และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลโดยใช้ตัวแปรเข้าไปในตัวแบบ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นแสดงว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับกำไรทางการบัญชีที่เพิ่มขึ้นและอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอาจจะใช้เป็นตัวแทนของต้นทุนที่ต้องเสียไปหรือว่าต้นทุนเสียโอกาสการลงทุนของกิจการ สำหรับข้อจำกัดที่เกิดจากการวิจัยคือกิจการที่มีทั้งอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผล ปัจจุบันเหล่านี้อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่อผลการทดสอบ จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า

เงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของกิจการ

ในภาพรวมของงานวิจัย สรุปได้ว่า เงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับผลกำไรของกิจการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกิจการ ยิ่งผลการดำเนินงานสูง จะทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในสัดส่วนที่ดีหรืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

กล่าวโดยสรุป จากหัวข้องานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี จากงานวิจัยในอดีตกล่าวได้ว่า เงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี สะท้อนให้เห็นว่า กิจการที่มีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ มีแนวโน้มที่จะทำกำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อให้สามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ หรือเพื่อช่วยลดโอกาสในการละเมิดข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ จึงทำให้กิจการมักจะใช้การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อให้ให้อัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งกิจการมักจะเลือกใช้นโยบายทางการบัญชีที่ทำให้กิจการมีกำไรเร็วขึ้นหรือ ทำให้กิจการมีกำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.2.2 การวิจัยในอดีตเงื่อนไขที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

เงื่อนไขเกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ หรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้กู้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ ซึ่งก็เป็นเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา โดยเงื่อนไขนี้กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ว่าจะเรียกชำระคืนทันทีทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย หรือเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หรือผู้กู้จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหลายในบรรดาที่ผู้ให้กู้พึงจะได้ อันเนื่องจากการไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเตือน เรียกร้อง ทวงถาม ดำเนินคดี และบังคับ

การชำระหนี้เงินเต็มจำนวนทุกอย่างทุกประการ การที่กิจการหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ โดยจะต้องรักษาเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ อย่างเคร่งครัด และที่กล่าวมานอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามปกติของกิจการที่จะสามารถ ดำรงเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้แล้ววิธีปฏิบัติทางบัญชีก็มีอิทธิพลต่อข้อกำหนดที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินเช่นกัน และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี จะส่งผลให้มีกำไรที่เพิ่มขึ้นหรือ ลดลงจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ดังนั้นเงื่อนไขเกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการ ละเมิดสัญญาเงินกู้ จึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่ต้องพิจารณาจะทดสอบว่ามีความสัมพันธ์กับกำไรที่ เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีหรือไม่ ซึ่งจากผลการวิจัยในอดีตเรื่องเงื่อนไขเกี่ยวกับ ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ ของแต่ละท่านได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

Beatty and Weber (2003 : 119-142) ได้ศึกษาถึงข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้ ของธนาคารที่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็น กิจการที่มีเงินกู้ยืมจากธนาคาร และทำการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 125 กิจการ ไม่นับรวมบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธนาคาร (Banking) กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ (Finance and Securities) และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต (Insurance) ศึกษาในช่วง ระยะเวลา 1995-2000 ศึกษาความเป็นไปได้ว่า การที่กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการ บัญชีนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้หรือไม่ 1) ผลกระทบมาจากเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ 2) จำนวนต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ 3) การที่กิจการมีข้อกำหนดใน การรักษาผลการดำเนินงานในสัญญาเงินกู้ 4) การที่กิจการมีข้อจำกัดในการจ่ายเงินปันผลใน สัญญาเงินกู้ เมื่อควบคุมปัจจัยอื่น ๆ แล้วเช่น ผลขาดทุนของกิจการในงวดก่อน เนื่องจากกิจการ ต้องการหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุนในงวดปัจจุบัน การทำ big bath ของผู้บริหารคนใหม่ หรือ ของผู้บริหารคนเดิมในงวดก่อน ขนาดของกิจการซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจจะมีผลต่อกำไรที่ เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโล จิสติกในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ

จากผลการวิจัยพบว่า กำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีขึ้นอยู่กับ ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ พบว่าต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการ ละเมิดสัญญาเงินกู้มีจำนวนน้อย มีแนวโน้มน้อยที่จะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ทางการบัญชี แสดงว่ายิ่งต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้มีจำนวนมาก มี แนวโน้มสูงที่กิจการจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ผู้ที่มีเงื่อนไขที่เป็น อัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ มีแนวโน้มสูงที่จะทำให้กำไรของกิจการเพิ่มขึ้นจากการ

เปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และถ้าในสัญญาเงินกู้มีข้อกำหนดในการรักษามผลการดำเนินงาน และข้อกำหนดในการจ่ายเงินปันผลด้วยแล้ว ย่อมมีแนวโน้มสูงที่จะทำให้กำไรของกิจการเพิ่มขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีในการกำหนดเกี่ยวกับการรักษามผลการดำเนินงานไว้ใน สัญญาเงินกู้ นั้น มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยของผู้กู้ ถ้าผู้รักษามผลการดำเนินงานได้ดีกว่าที่ กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ ผู้ให้กู้ อาจลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ สะท้อนให้เห็นว่า อัตราดอกเบี้ย ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานด้วย ซึ่งก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของผู้กู้

ในภาพรวมของการวิจัย สรุปได้ว่า จำนวนต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการ ละเมิดสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของ กิจการ ซึ่งเมื่อกิจการคาดว่าค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้กู้ไม่สามารถปฏิบัติตาม เงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้มีจำนวนสูง กิจการมีแนวโน้มที่จะทำกำไรเพิ่มขึ้นจากการ เปลี่ยนแปลงทางการบัญชีสูง เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการละเมิดสัญญา เงินกู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้มีจำนวนมาก กิจการก็ย่อมจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีสูงตามไปด้วย

Beatty, Ramesh and Weber (2002 : 205-227) ทำการศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ โดยการประเมินมูลค่าที่ผู้กู้ จะต้องจ่ายไปจากการที่ผู้กู้ทำการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ และผู้กู้ต้องการ หลีกเลี่ยงการบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนั้น ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และป้องกันไม่ให้ผู้กู้ใช้วิธีการนี้ช่วยลดโอกาสในการละเมิดสัญญา เงินกู้ การศึกษานี้คาดว่าสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้กิจการไม่ลดโอกาสในการละเมิดสัญญาเงินกู้ได้ คือ ผู้ให้กู้มีข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้ไว้ว่า มีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้สูงกว่าอัตราเดิม ถ้ากิจการผู้กู้ ทำการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ดังนั้นจึงทำให้กิจการผู้กู้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการ เปลี่ยนแปลงทางการบัญชี แม้ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดหรือโดยความสมัครใจก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นกิจการที่มีสัญญา เงินกู้ในช่วงระหว่างปี 1994-1996 มีทั้งหมด 206 ฉบับยกเว้นกิจการที่ทำการละเมิดสัญญา เงินกู้ไปแล้ว

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่ากิจการผู้กู้ยินยอมจ่ายค่าใช้จ่ายในอัตราดอกเบี้ยที่สูง กว่าเพื่อที่จะให้มีการยึดหยุ่นในทางการบัญชีได้ และไม่ต้องบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัย ได้ทดสอบผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ผู้วิจัยได้ควบคุมประเภทของเงินกู้พบว่าอัตรา

ดอกเบ็ญโดยเฉลี่ยคือร้อยละ 0.84 ต่อปีและถ้าในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับนโยบายทางการบัญชี อัตราดอกเบ็ญคือร้อยละ 0.71 ต่อปี แสดงว่าอัตราดอกเบ็ญมีความสำคัญกับข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ ซึ่งก็คือผู้กู้เลือกที่จะจ่ายดอกเบ็ญที่สูงกว่า เพื่อให้มีการยืดหยุ่นในเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ ซึ่งอาจจะช่วยให้ผู้กู้ไม่ละเมิดสัญญาเงินกู้ และผู้กู้ไม่ต้องบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น หรือกล่าวได้ว่าผู้ให้กู้จะดูแลผลประโยชน์ของตัวเองจากการใช้การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีแต่อาจจะมีการเพิ่มอัตราดอกเบ็ญ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ตรงกับสมมติฐานของ Watts และ Zimmerman ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีมีความสำคัญกับผู้กู้ และเงื่อนไขของผู้ให้กู้ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อมูลทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้

ในภาพรวมของการวิจัย สรุปได้ว่า เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้มีผลกระทบต่อการตัดสินใจที่จะทำการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหรือค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าหากกิจการไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้

Beneish and Press (1993 : 233-257) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ต้นทุนที่เกิดจากการละเมิดเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ ต้นทุนมีความสัมพันธ์กับการละเมิดเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ ซึ่งเป็นสมมติฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งทั้งทางการบัญชีและเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา(FASB) ได้กล่าวไว้หลายบท เช่น ได้ยินยอมให้ผ่อนชำระหนี้ภายใน 2 ปีถัดไปหลังจากที่เจรจาต่อรองเมื่อกิจการไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ จากการศึกษาของหลายคน พบว่าการที่กิจการทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ทำให้เกิดต้นทุนสูงมากแก่กิจการผู้กู้ และคาดว่าภาวะทางการเงินจะมีผลกระทบต่อทางเลือกของนโยบายทางการบัญชี ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่จะมีผลต่อการตัดสินใจใช้นโยบายการบัญชีของกิจการผู้กู้ แต่งานวิจัยทางเศรษฐกิจพบว่า ต้นทุนของผู้กู้จะเกิดขึ้นเมื่อถูกฟ้องล้มละลาย การศึกษาครั้งนี้เพื่อเก็บข้อมูลต้นทุนที่เกิดจากการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้จากกลุ่มตัวอย่าง 91 กิจการในช่วงระยะเวลาระหว่างปี 1983-1987 กลุ่มตัวอย่างนี้คือกิจการที่ทำการละเมิดสัญญาเงินกู้และมีการเปิดเผยการละเมิดสัญญาเงินกู้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลการศึกษาหลังจากที่กิจการทำการละเมิดสัญญาเงินกู้แล้วพบว่า ถ้ากิจการมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ จะมีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบ็ญจากผู้ให้กู้ ซึ่งต้นทุนที่เกิดจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ จากการเพิ่มอัตราดอกเบ็ญอยู่ในช่วงร้อยละ 0.80-1.63 ของมูลค่าตลาดของ

ส่วนของผู้ถือหุ้น ถ้าจัดหาต้นทุนมาจ่ายชำระการละเมิดสัญญาเงินกู้นั้น อาจแบ่งชำระเป็นงวดตามความต้องการของผู้ให้กู้ หรือจะต้องจ่ายชำระทั้งจำนวน พบว่าเกือบจะครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องจัดหาเงินมาจ่ายชำระคืนให้กับผู้ให้กู้ หรือต้องจ่ายชำระให้หมดไปภายใน 1 ปี ผู้วิจัยประเมินต้นทุนที่เกิดจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่เกิดขึ้นจะมีต้นทุนประมาณร้อยละ 0.37 ของมูลค่าตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น และผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่าต้นทุนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน แต่ผู้วิจัยไม่สามารถประเมินมูลค่าที่ต้องจ่ายชำระได้เมื่อผู้ให้กู้เรียกร้องโดยบังคับให้กิจการนำกำไรมาจ่ายชำระให้ผู้ให้กู้ และพบว่าต้นทุนของกิจการที่ทำการเรียกร้องระยะเวลาชำระหนี้จะต่ำกว่ากิจการที่ไม่มีการเรียกร้องระยะเวลาชำระหนี้

ในภาพรวมของการวิจัย สรุปได้ว่าการละเมิดเงื่อนไขทางการบัญชีในสัญญาเงินกู้ นั้น ทำให้เกิดต้นทุนสูง โดยอยู่ระหว่างร้อยละ 1.2-2 ของมูลค่าตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 4.4-7.3 ของมูลค่าหนี้สินที่ทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ซึ่งแสดงอยู่ในงบดุล ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเงินกู้ กิจการที่มีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้สูงมีแนวโน้มที่จะทำการลดการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้โดยใช้นโยบายการบัญชีที่กำหนดให้เลือกปฏิบัติได้ และยังพบอีกว่าตัวที่เป็นตัวบ่งชี้ว่ากิจการจะมีต้นทุนมากน้อยแค่ไหนนั้นขึ้นอยู่กับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กล่าวได้ว่าการพิจารณาต้นทุนจากการละเมิดสัญญาเงินกู้นั้นแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้ให้กู้

กล่าวโดยสรุป จากผลการวิจัย ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ ซึ่งอยู่ระหว่างร้อยละ 1.2 – 2 ของมูลค่าตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 4.4 – 7.3 ของยอดหนี้ที่ทำการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่แสดงอยู่ในงบดุล และจากการทดสอบพบว่ากิจการที่มีต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้สูงมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี นั้นแสดงให้เห็นว่ากิจการที่คาดว่าต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ได้มีจำนวนมาก กิจการก็มักจะให้ความสำคัญมากกับการที่จะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาเงินกู้อย่างเคร่งครัด และมีความเป็นไปได้มากที่จะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นจากการใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีมากกว่าทำให้กำไรลดลงจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2.2.3 การวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับผลขาดทุนของกิจการในปีก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีและขนาดของกิจการที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ ตัวแปรผลขาดทุนของกิจการในปีก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีและขนาดของกิจการเป็นตัวแปรควบคุม ในส่วนของการทบทวนวรรณกรรมได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 2.2.1 การวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และ 2.2.2 การวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ในส่วนนี้จะกล่าวถึงเฉพาะผลสรุปจากงานวิจัยในอดีต จากทฤษฎีการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ (Poor management) และงานวิจัยของ Beatty and Weber (2003 : 119-142) พบว่าผลขาดทุนของกิจการในปีก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี แสดงให้เห็นว่ากิจการที่มีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนในปีก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีมีแนวโน้มสูงที่จะทำกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการนำเสนอผลการดำเนินงานที่ไม่ดีของกิจการ และงานวิจัยของ Brow, Lzan and Loh (1992) และ Beatty and Weber (2003 : 119-142) พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี แสดงให้เห็นว่ากิจการที่มีขนาดใหญ่มีแนวโน้มสูงที่จะทำกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เพื่อแสดงความสามารถในการก่อหนี้ของกิจการ แสดงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ โดยเน้นไปที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ต้องอยู่ในสัดส่วนที่ไม่สูงมากนักหรือสัดส่วนที่สามารถยอมรับกันได้ระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ ดังนั้นผลขาดทุนของกิจการในปีก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีและขนาดของกิจการอาจจะมีผลกระทบต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม

จากผลการทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาค้นคว้าของต่างประเทศ และเนื่องจาก

ลักษณะของสภาพแวดล้อม กฎข้อบังคับ กลุ่มตัวอย่าง ข้อจำกัดต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า ผลการวิจัยดังกล่าวจะนำไปประยุกต์ใช้ในประเทศไทยได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นแรงจูงใจในการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของเงื่อนไข ในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สามารถหาข้อสรุปจากการศึกษาข้างต้น และเป็น ประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่สนใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย